

דרכים לאספקת מים כיום לנגב

בשנים האחרונות הנגב מתפתח רבות, המון בזכות שימוש בטכנולוגיה עשירה ומחקרים מודרניים. למרות השינויים הטכנולוגיים, פיתוחים רבים הם על בסיס עקרונות דומים ששימשו את יושבי הנגב הקדומים בתקופות קדומות.

1. **המוביל הארצי** - אספקת מים לנגב תוך שימוש במי הכנרת. המוביל הארצי נבנה בשנות ה-60, והוא מוביל בעיקר מים מהכנרת לנגב. כיום המוביל מוביל למקומות שונים בארץ.
2. **שימוש במי קולחין** - בגוש דן הוקם מתקן לטיהור מי שפכים - "השפדן" - אשר מטהר את מי הביוב בתהליכים ביולוגיים וכימיים. מים אלו אינם ראויים לשתייה, אך ראויים לחקלאות. את מי השפדן מובילים לנגב דרך המוביל הארצי. צינורות השפדן מסומנים בצבע סגול.
3. **שימוש במים אפורים** - אמצעי חדיש יחסית לניצול מים. העקרון הוא שיש מים במשק הבית אשר מתבזבזים סתם, ואיכותם לא נפגעת באופן משמעותי - כגון מי מקלחת. מים אלו מסייעים לפיתוח החקלאות בנגב. שיטה זו לא פותחה די הצורך, והיא מיושמת במקומות ספורים בנגב.
4. **איסוף מי נגר (שיטפונות) בסכרים ומאגרים**. לרוב על תוואי הנחלים מוקמים סכרים אשר בולמים את בריחת המים. סכר כגון זה הוא סכר ירוחם ומאגרים שונים שהוקמו לאורך נחל הבשור.
5. **הקמת שטחים חקלאיים לאורך עמקי הנחלים**. בדרך זו מצליחים להגדיל את כמות המשקעים בהתאם לשטח של אגן הניקוז של הנחל. המים מתנקזים לנחלים בעת שיטפון ומחלחלים לאט לאחר מכן. הצמח מקבל כמות מים גדולה בהרבה מכמות המשקעים שיש בנגב. בדרך זו ניתן לגדל בנגב גידולים חקלאיים הדורשים הרבה מים - כגון גפנים - ולמעשה הנגב משתווה לשטחים אחרים בארץ שיש בהם כמות מים רבה.
6. **בניית תעלות מים** מאפיקי הנחלים אל החלקות החקלאיות באופן ישיר.
7. **שימוש במים מליחים** - במערב הנגב ובערבה יש אקוויפר גדול של מי תהום מליחים. בעזרת קידוחים ניתן לשאוב אותם ולהשתמש בהם לחקלאות.
8. **התפלת מים** - בתהליך פיסיקלי מצליחים להפוך מי ים למים מתוקים. העקרון הוא איוד המים והשקעת המלח. בשנות ה-60 הוקם מתקן להתפלת מים באילת, בהמשך הוקמו במרכז הנגב. לאחרונה הוקמו מתקנים לאורך הים התיכון.
9. **איגום מים בשטח עירוני** - בישובים מתוכננים בעתיד בנגב, יש תוכניות לאיסוף מי נגר מגגות הבתים ומהמרזבים.

